Наше Слово

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК
TYGODNIK UKRAIŃSKI
UKRAINIAN WEEKLY

Рік LXXI № 10 (3577) Варшава, 8 березня 2026 року, Ціна / Cena 7 zł (vat = 8%) INDEKS 366609 ISSN 0027-8254 Інтернет-версія газети nasze-slowo.pl

Фото Тетяни Данюченко

4-та річниця великої війни: «Переможемо разом» у Варшаві. с. 2

У Польщі відзначили річницю повномасштабної війни. с. 4

«Сьогодні прощаємося з Людиною мостів – Генриком Колодієм». с. 12

ISSN 027-8254
10
9 770027 825269

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Тетяна ДАНЮЧЕНКО
Фото авторки статті

4-та річниця великої війни: «Переможемо разом» у Варшаві

Посол України в Польщі Василь Боднар

Лідерка «Євромайдан-Варшава» Наталія Панченко та голова ОУП Мирослав Скірка

Сльози на очах у людей, що виступали на сцені, сльози на очах у людей, що стояли в натовпі. Огорнуті синьо-жовтими прапорами жінки, польські й українські стяги майорять разом – як знак єдності. Винятково висока присутність на заході високопосадовців – віцемаршалкиня Сенату, мер Варшави, міністри та віцеміністри, представники дипломатичного корпусу – біля 20 послів різних країн світу. Патріотичні промови, подяка Збройним силам України за захист та Польщі за допомогу, щемливо-болісні відео і наприкінці фінальний акорд – виступ гурту «Антитіла», учасники якого вступили до лав ЗСУ на початку повномасштабної війни.

Так 24 лютого на Замковій площі у Варшаві проходила акція «Zwyciężymy zjednoczeni» («Переможемо разом»), присвячена четвертій річниці великого вторгнення росії в Україну. Серед організаторів були «Євромайдан-Варшава», Фонд Stand With Ukraine, Об'єднання українців у Польщі та інші. Один з важливих наративів, що повторювався з вуст поляків, свідчив про те, що Польща та польське суспільство не втомилися від допомоги і продовжують це робити і надалі. Зокрема згадали і про гуманітарну ініціативу «Тепло з Польщі для Києва» – в її межах вдалося зібрати понад 11 млн злотих на генератори для України. Особливі слова подяки пролунали на адресу понад 76 тисяч благодійників, які підтримали акцію.

Серед перших на сцені виступив Влад Задорін – український морський піхотинець і захисник острова Зміїний, який у перші дні вторгнення потрапив у російський полон і провів у ньому 679 днів. Він нагадав про оборону Зміїного, де невеликий гарнізон стримував переважаючі сили ворога, закликав пам'ятати полонених і вшанувати хвилиною мовчання загиблих захисників України. «Ми стояли там до кінця, 12 годин тримали той клаптик землі для того, щоби це була Україна!» – сказав він.

В числі українських офіційних осіб до присутніх промовляли у відеозаписі міністр закордонних справ України Андрій Сибіга та мер Києва Віталій Кличко.

«росія прагнула знищити Україну за лічені дні та просуватися далі в Європу. Натомість сьогодні Україна стоїть – нескорена та незламна. російська агресія не досягла жодної стратегічної мети», – зазначив Андрій Сибіга. Міністр наголосив на неподільності безпеки України та Європи й важливості вступу України до ЄС, а також висловив вдячність польському народу за солідарність і допомогу.

Віталій Кличко подякував полякам, фонду Stand with Ukraine, Варшаві та її меру за фінансову й гуманітарну допомогу, зокрема за електрогенератори для киян у складних умовах цієї зими. «Польща – дуже успішна країна в Європейському Союзі. І ми маємо пройти точно такий самий шлях. Дякую за все, що ви робите і що Польща робить для нашої рідної країни. Ми ніколи не забудемо вашу велику роботу і велику підтрим-

Мер Варшави Рафал Тшасковський

eprasa.pl 7f0f90a3aa

ку. Будь ласка, залишайтеся з нами, залишайтеся з Україною і робіть усе, щоб зупинити цю війну, щоб повернути мир у Європу», – додав Кличко.

Перед зібранням виступив і посол України в Польщі Василь Боднар. «Ми сьогодні вшановуємо роки початку війни. Це не свято, це горе. Але насправді це так само тест на єдність, тест на стійкість. І стійкість наша – завдяки нашому солдату, завдяки роботі наших людей, витримці, завдяки тому, що в нас є такі друзі, як Польща, як Європейський Союз, як наші колеги, які сьогодні тут на сцені», – сказав він. Також посол подякував польським друзям за підтримку та зазначив, що «генератори, які сьогодні доїхали до Києва, врятували не менше життів, ніж ті танки, які доїхали захищати Київ у 2022-му».

Мер Варшави Рафал Тшасковський говорив про підтримку України і дякував причетним: «Ми завжди будемо підтримувати вільну Україну, і ми завжди це робили тут, у Варшаві. Пам'ятаю, як чотири роки тому ми допомагали на всіх вокзалах Варшави, і за це я хотів би щиро подякувати всім варшав'янкам та варшав'янам. Дуже дякую вам за цю допомогу, за те, що ви показали велич духу. Тоді вся Європа і весь світ захоплювалися українцями, але захоплювалися і всіма тими, хто їм допомагав». Він запевнив усіх у подальшій підтримці та висловив впевненість у перемозі України, зокрема і задля безпеки всієї Європи. «росіяни прорахувалися, тому що вони наштовхнулися на запеклий опір і поламали собі зуби. І я сподіваюся, що вони поламають собі зуби назавжди», – сказав він.

Серед інших офіційних польських осіб виступали віцемаршалкиня Сенату Маґдалена Бєят, міністр юстиції Вальдемар Журек, міністерка культури та національної спадщини Марта Цєнковська, заступник міністра науки і вищої освіти Анджей Шептицький, заступник міністра закордонних справ Марцін Босацький тощо. Серед дипломатів промовляли посли Литви, Болгарії, Португалії, Японії та багато інших – загалом присутніми були представники біля 20 країн.

На події виступили й активісти та представники громадських організацій. Зокрема, голова Об'єднання українців у Польщі Мирослав Скірка підкреслив, що російська агресія є не лише війною путіна, а проявом глибшої антицивілізаційної загрози, яка небезпечна і для Польщі, застеріг від історичних помилок та проросійських наративів, що отруюють суспільство, наголосив, що боротьба триває і в інформаційному просторі, подякував полякам за солідарність з Україною та закликав до єдності задля спільної перемоги й безпеки в Європі. «Будьмо уважні, бо війна відбувається не тільки в Україні, війна відбувається також тут. І це роль нас, мислячих людей, громадян, неурядових організацій, щоб ми показували цю небезпеку. Я дуже хотів би подякувати нашим польським друзям, усім тим, хто має відвагу говорити: „Це також наша війна". А коли хтось нам робить „кашу" з мозку, розповідаючи, що українці – вороги Польщі, і що Україна – ворог Польщі, і ми не маємо спільного майбутнього в Європі, то ми повинні від цього звільнитися. Я дуже сподіваюся, що ми знайдемо в собі сили і рішучість, щоб боротися з цією заразою, яку вливають нам у Польщу російські шпигуни та російські агенти. Разом ми можемо перемогти», – зазначив голова ОУП.

Завершили захід виступи гуртів Poparzeni Kawą Trzy та «Антитіла». Польський гурт, зокрема, презентував пісню «Твої очі» українською мовою, підготовлену спеціально до річниці повномасштабного вторгнення. Український гурт «Антитіла» виконував як старі, так і нові хіти, зокрема «Люди як кораблі» чи «Фортеця Бахмут» – пісню, яка живо промовляла до публіки голосом війни. Вечір завершився спільним виконанням «Червоної калини» як символу вдячності, єдності та незламності українського народу. ●

Гурт «Антитіла»

Гурт Poparzeni Kawą Trzy

eprasa.pl 7f0f90a3aa

ПОДІЇ

У Польщі відзначили річницю повномасштабної війни

У Сеймі з нагоди четвертої річниці повномасштабного вторгнення росії хвилиною мовчання вшанували жертв російської агресії в Україні. Також у Варшаві на знак солідарності Палац культури й науки та будівлі Сенату й Канцелярії прем'єр-міністра підсвітили синьо-жовтими кольорами українського прапора. А як виглядали відзначення в інших містах?

ЛЕМБОРК

Поетичний вечір Малґожати Божешковської-Бойке, виступи ансамблів «Солокія» та дитячого «Світанок» – так 4-ту річницю повномасштабної війни відзначали українці, які живуть у Лемборку.

«Лунали вірші Малґожати Божешковської-Бойке з книги „Уламки. Рік перший" про агресію росії проти України – сильні, проникливі, правдиві. У кожному слові відчувалася щира підтримка та глибоке співпереживання українському народові. Звучали пісні. Були сльози й обійми», – написано у повідомленні на фейсбук-сторінці домівки у Лемборку. Як зазначають організатори, особливо зворушливо було бачити, як багато поляків прийшло підтримати Україну.

Відбулася й виставка художніх робіт «Війна очима дітей» та фотовиставка «Війна у фотографії».

Фото з фейсбук-сторінки Домівки у Лемборку

ҐДАНСЬК

24 лютого діячі Об'єднання українців у Польщі з Ґданська разом з українською громадою взяли участь у пам'ятних та солідарних заходах, проведених у місті. День розпочався із запалення свічок у сквері Героїчного Маріуполя. Українці мали честь особисто зустрітися та поспілкуватися з мером Маріуполя Вадимом Бойченком та віцемером Бахмута Олександром Марченком, котрі представляли міста, що стали символами незламності України.

Протягом дня відбувалися заходи, присвячені пам'яті жертвам війни, міжнародній відповідальності та солідарності з Україною. В українських храмах Ґданська пройшли богослужіння за справедливий мир і перемогу України.

Важливим моментом стала Хода солідарності та перформанс «Пам'ять», організовані товариством Zjednoczeni Gdańsk / Об'єднані Ґданськ, та вечірнє зібрання «Солідарні з Україною» в Європейському центрі солідарності, яке зібрало разом представників влади, дипломатів, делегацію з України, громадські організації та мешканців Триміста.

Як зазначають діячі ОУП, особливої «сили й емоційної глибини події» додав виступ хору «Вирій», котрий виконав гімни України й Польщі, патріотичні пісні та поетичні твори.

Фото з фейсбук-сторінки Домівки у Ґданську

ЛЮБЛІН

24 лютого у Майстерні культури в Любліні відбувся Літературно-мистецький вечір «Війна малює кров'ю акварелі…».

Вечір відкрив голова Українського товариства (УТ) доктор Григорій Купріянович. У повідомленні на фейсбук-сторінці УТ зазначено, що присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять жертв російської агресії. Зі словом до учасників заходу звернулися представники української й польської держав: консул Сергій Кононенко з Генерального консульства України в Любліні та директор Відділу громадянських справ й іноземців Люблінського воєводського управління і уповноважений люблінського воєводи у справах національних меншин Даріуш Саля.

Перша частина заходу була художньою. У її межах представлено показ плакатів художника Нікіти Тітова «З верстки». Згодом відбулася онлайн-зустріч з автором цих робіт, яку модерувала Леся Соболівська.

Друга частина події мала літературний характер. Українські діти та молодь Любліна, більшість з яких вивчає українську мову як мову національної меншини, представили художню програму, де прозвучали твори українських письменників про війну. Сценарій програми підготувала вчителька української мови Леся Соболівська.

На кінець заходу прозвучав виступ української письменниці Лесі Степовички, під час якого авторка продекламувала свої вірші. Поетка опинилася в Любліні як біженка внаслідок російської агресії.

Захід завершив голова Українського товариства доктор Григорій Купріянович, бажаючи всім перемоги. Організаторами відзначень було Українське товариство за підтримки Майстерні культури в Любліні.

Центральною подією цього дня став захід біля Генерального консульства України в Любліні, відбулося теж підняття польського і українського прапорів. Пролунали гімни обох держав і промови, а учасники запалили світло у пам'ять про загиблих. Серед осіб, які виступили з промовою, був, зокрема, доктор Григорій Купріянович.

ПЕРЕМИШЛЬ

26 лютого в Народному домі у рамах відзначення роковин повномасштабної війни відбувся показ художнього фільму «Втомлені». Після перегляду продюсер фільму

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Пилип Іллєнко і Олександр Яромола, лідер гурту «Гайдамаки», який є також композитором музики до стрічки, відповідали на запитання глядачів про художню роботу. Фільм розповідає про ветеранів, що проходять психологічну реабілітацію. У 2025 році він став володарем гран-прі Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість». Демонстрація стрічки у Перемишлі відбулася між показами у Празі, Мюнхені й Таллінні.

Двома днями раніше, 24 лютого, у катедральному соборі святого Івана Хрестителя в Перемишлі пройшов урочистий парастас і молитва за мир в Україні, яку очолив архієпископ і митрополит Перемисько-Варшавський Євген Попович.

Також в межах відзначень у НД в неділю, 22 лютого, прозвучав концерт пам'яті у виконанні Львівського фортепіанного секстету.

КРАКІВ

У Кракові у четверту річницю повномасштабного збройного вторгнення росії в Україну відбувся, зокрема, благодійний концерт, який проходив у Краківській опері. На знак солідарності з Україною в місті були підсвічені синьо-жовтими кольорами такі об'єкти, як Таурон Арена, пішохідний міст отця Бернатка та телевізійна вежа у районі Кшемьонки.

КАТОВИЦІ

22 лютого українська громада міста Катовиці на чолі з місцевим гуртком Об'єднання українців у Польщі зібралася на Віче, присвячене 12-м роковинам війни росії проти України та 4-й річниці повномасштабного вторгнення.

«Ми зібралися, щоб висловити вдячність польському суспільству за підтримку та солідарність у цій нерівній і надзвичайно важкій боротьбі України за свободу, незалежність та суверенітет», – написано у повідомленні на фейсбук-сторінці гуртка.

З промовою виступив присутній на події генеральний консул України у Кракові В'ячеслав Войнаровський. До заходу долучилися й представники місцевої влади, українська молодь, військовослужбовці, діячі волонтерських організацій, духовенство.

Під час події учасники вшанували хвилиною мовчання загиблих військовослужбовців, цивільних жертв та Героїв Небесної Сотні. На площі в Катовицях лунав гімн України та інші патріотичні пісні у виконанні хору «Конвалія».

Організатором відзначень був катовицький гурток ОУП на чолі з його головою Іваном Зрадою та секретаркою і ведучою заходу Василиною Клименко.

Фото з фейсбук-сторінки гуртка ОУП у Катовицях

ЛІГНИЦЯ

На площі Ринок в Лігниці відбулася демонстрація на підтримку України. Зібралося близько 100 осіб. Учасники нагадали присутнім, що війна все ще триває, а її наслідки видно й тут. Також пролунали слова подяки за солідарність.

«Ми дякуємо всім полякам, владі, місцевому самоврядуванню, організаціям, волонтерам та простим людям. Кожна допомога була і залишається важливою. Кожна по-

жертва рятує життя, кожен жест будує міст між нашими народами. Сьогодні наша зустріч – це не лише спогад про початок трагедії, якою є війна. Це також свідчення надії та солідарності», – сказав Андрій Олійник з лігницького гуртка Об'єднання українців у Польщі, яке організувало захід разом з біженцями з України, що проживають у місті.

Серед учасників були депутат міської ради і мер Лігниці Мацей Купай, який закликав людей не піддаватися хвилі хейту в інтернеті й маніпуляціям про те, що нібито «в Україні немає війни».

«Є війна. Ваші родини, ваші батьки, ваші чоловіки борються за мир не лише в Україні, але, можна сказати, і за Польщу», – говорив Мацей Купай.

Люди принесли свічки та лампадки, які запалили в пам'ять про жертв війни в Україні, та вшанували загиблих хвилиною мовчання.

Фото з фейсбук-сторінки Павла Марціна Фроста, депутата міської ради

ВРОЦЛАВ

У Вроцлаві пам'ятні заходи розпочалися з літургії та молебню в Православній церкві України, які очолив ієромонах Арсеній.

Тим часом у греко-католицькій парафії Воздвиження Чесного Хреста відбулася божественна літургія та панахида за загиблими, яку очолив владика Маріуш Дмитерко.

Відзначення продовжилися на площі Новий Тарґ, де пройшло Народне віче.

«Під українськими та польськими прапорами зібралися українці й друзі України, родини з дітьми, молодь і старше покоління – усі, для кого слово "Україна" звучить як біль і як гордість водночас.

Лунали слова болю і гордості, виступали діти й дорослі. Ми згадали всіх, хто тримає для нас небо, усіх, кого війна забрала назавжди, і всіх, хто сьогодні продовжує боротьбу за наше майбутнє», – читаємо у повідомленні на фейсбук-сторінці Генерального консульства України у Вроцлаві.

У ході відзначень пролунали гімни України та Польщі, а звук сирени, що прозвучав під час заходу, нагадав про реальність, у якій живе українська держава вже чотири роки. Також було представлено відеозвернення від мера міста Львів, військовослужбовців 54-ї окремої механізованої бригади та польського воєнного кореспондента Пйотра Кошувари. У відзначеннях взяли участь представники гуртка ОУП у Вроцлаві на чолі з головою Ігорем Саламоном та діти української суботньої школи, заняття для яких проходять у домівці Об'єднання.

Варто зазначити, що до 11 березня в Музеї «Пана Тадеуша» (Ринок 6) можна оглянути польсько-українську фотовиставку до річниці повномасштабної агресії росії в Україні. Виставка «Уламки людей» розміщена у внутрішньому дворику музею та представляє запис війни очима 23-річної Анастасії Жданової з міста Кременчук.

Зібрав Павло ЛОЗА

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Петро АНДРУСЕЧКО, Київ

Українська армія намагається зірвати російські плани на південному фронті

Вже місяць українські воїни контратакують на певних ділянках фронту у Запорізькій та Дніпропетровській областях. І військові, і експерти закликають не зловживати в цьому випадку словом «контрнаступ», але додають також, що українські підрозділи мають певні успіхи і змогли звільнити частину окупованих територій.

У першій половині лютого в соціальних мережах почала поширюватися інформація про український контрнаступ у Запорізькій області. російські військові блогери били на сполох, що українські сили перейшли до серйозного наступу, метою якого є прорив російської оборони та вклинення на певних її ділянках глибоким клином углиб підконтрольної рф території.

Це збіглося з повідомленнями, і навіть панікою з російської сторони, у зв'язку з «вимкненням» терміналів супутникового інтернету Starlink, які російські військові незаконно використовували для управління та координації як наземних, так і повітряних атак.

Згодом також українські військові оглядачі почали підтверджувати, що в деяких місцях запорізького фронту українські підрозділи атакують і мають певні успіхи. Водночас вони наголошували, що про масштабний контрнаступ не йдеться. Натомість українські військові намагаються скористатися проблемами зі зв'язком на російській стороні у зв'язку з відключенням їх від «Старлінків».

З боку української влади та командування протягом тривалого часу панувала тиша, що є цілком зрозумілим. Однак 20 лютого про це коротко згадав президент Володимир Зеленський в інтерв'ю французьким медіа: «Не буду вдаватися в подробиці, але я можу привітати нашу армію, станом на сьогодні звільнені 300 кв. км на півдні».

Це не контрнаступ

Після перших новин із Запорізької області представники аналітичної групи DeepState звертали увагу, що саме росіяни охрестили українські дії терміном «контрнаступ» і поширили цю інформацію в інтернеті.

«І, на жаль, прикро бачити, що українське суспільство продовжує використовувати російське джерело, сподіватися на якісь ці події без підтверджень, без якихось деталей, зачаровуватися, а потім, коли вилазять реалії, розчаровуватися в цьому і казати, що... все погано, нічого не було, нас обманули. Тому ми зараз проговоримо ці всі деталі, проговоримо ці всі моменти і зрозуміємо, чому контрнаступ не є таким контрнаступом, як його хочуть бачити, і чому російські джерела не є джерелом вже який поспіль рік у цій війні», – висловився про ситуацію на фронті 12 лютого співзасновник DeepState Роман Погорілий.

Контрнаступ зазвичай асоціюється з масштабними діями, які мають на меті розгром ворога, що атакує, та (або) повернення захопленої ним території. Зазвичай це потребує залучення значних сил. Прикладами вдалих контрнаступів були проведені восени 2022-го українські операції у Харківській та Херсонській областях. В обох випадках вдалося звільнити значні території.

Прикладом невдалого українського контрнаступу були дії на півдні Запорізької області влітку 2023-го, коли українським силам не вдалося прорвати всі російські лінії оборони. А влітку 2024-го українські сили провели фактично наступ, увійшовши на територію рф в Курській області.

Відтоді українська армія не проводила великих наступальних операцій. Натомість відбулася низка дій, характерних для контрударів, метою яких було стримування просування росіян. Як, наприклад, влітку минулого року, коли росіяни вклинилися в напрямку Добропілля Донецької області. Згодом протягом кількох місяців тривали стабілізаційні заходи, спрямовані на знищення російського клина. І саме про таку активну оборону ми можемо говорити у випадку останніх повідомлень із запорізького фронту.

Активна оборона та стабілізація ситуації

Хоча офіційних повідомлень щодо українських дій на півдні з боку головного командування не було, з'являлося дедалі більше інформації. Зокрема, 11 лютого головнокомандувач ЗСУ Олександр Сирський провів робочу зустріч із командирами десантно-штурмових підрозділів щодо оперативної обстановки у Запорізькій та Дніпропетровській областях.

Про деталі не повідомлялося, проте раніше з'явилися повідомлення від деяких українських підрозділів про певні успіхи на цій ділянці фронту. Було опубліковано відео «зачистки» населених пунктів Тернувате, Косівцеве та Придорожнє, до яких раніше прорвалися групи російських солдатів. Ці населені пункти розташовані приблизно за 20 кілометрів на північ від Гуляйполя.

«Збройні сили мають деякі успіхи на Гуляйпільському напрямі, які поки що не можна озвучувати, оскільки операція продовжується. Інформація, яку противник зараз розповсюджує у телеграмі, відповідає дійсності», – поінформував 10 лютого в інтерв'ю телеканалу командир Першого окремого штурмового полку ЗСУ Дмитро Філатов.

Того ж дня речник оперативного командування «Південь» Владислав Волошин, коментуючи ситуацію, зазначив: «Це не класичний контрнаступ і не контрудар». На думку Волошина, українські загони ведуть контрдиверсійні та пошуково-ударні дії.

Роман Погорілий з DeepState наголошує, що в контексті українських дій у Запорізькій області ключовим є слово «зачистка». І саме про зачистки інформують окремі підрозділи. Вони проводяться у низці населених пунктів, що розташовані у так званій «сірій зоні» (яка повністю не контролюється жодною зі сторін). Як зазначає експерт, інфільтрація російських груп солдатів у сіру зону – це поширене явище на всій лінії фронту.

«Однак подавати цю інформацію, звичайно, можна по-різному. Як велика зачистка, як щось незвичайне, як контрнаступ, як якийсь великий успіх, однак на інших ділянках проводяться аналогічні події без якогось великого оголошення», – підкреслює Погорілий.

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Тим не менше, на думку українського експерта, дії такого типу є важливими, оскільки росіяни використовують вхід груп своїх солдатів до якогось населеного пункту з пропагандистською метою. Вони часто публікують фото чи відео того, як їхні солдати встановлюють у таких пунктах російський прапор. На основі цього в інформаційному просторі з'являлося викривлене уявлення про проходження лінії фронту та російський контроль над територіями. А тепер ці «зачистки» певних населених пунктів росіяни подають як великий український контрнаступ.

Аналогічні дії, як і в околицях Гуляйполя, українські сили проводили також на південь від Запоріжжя. Там також вдалося «зачистити» околиці сіл Приморське та Лук'янівське, які розташовані за 25-30 кілометрів від обласного центру Запоріжжя. Проте вони не набули такого розголосу.

Істотні результати

23 лютого головнокомандувач ЗСУ Олександр Сирський повідомив, що особисто відвідав позиції у Південній операційній зоні, де українські військові частини «наступають і тримають оборону». «Наші воїни не лише тримають оборону, а й успішно діють в наступальній операції. З кінця січня цього року на Олександрівському напрямку угруповання ДШВ та суміжні підрозділи відновили контроль над 400 кв. км території та вісьмома населеними пунктами», – зазначив генерал Сирський.

Українські контратаки мають на меті насамперед стримувати просування російської армії в Запорізькій області. Восени минулого року вони розпочали активні бойові дії на заході області та на південь від Запоріжжя. росіянам вдалося майже повністю захопити Гуляйполе, яке було важливим оборонним пунктом української армії. Зі свого боку, наближення росіян до Запоріжжя з півдня посилювало загрози для мешканців цього великого міста. росія атакує Запоріжжя ракетами та шахедами, а завдяки скороченню відстані вона могла б також почати застосовувати ствольну артилерію для обстрілів околиць міста та дрони FPV.

Така ситуація призводить до того, що кожна вдала українська контрдія має велике значення з погляду подальшої оборони.

12 лютого військовий аналітик Костянтин Машовець у своєму телеграм-каналі написав: «ЗСУ продовжують контрдії у Південній операційній зоні, зокрема на гуляйпільській ділянці». Українські підрозділи атакували також на північ від Гуляйполя, де їм вдалося відтіснити росіян з території Дніпропетровщини. Минулого року російська армія захопила там кілька населених пунктів. На мапі проєкту DeepState станом на кінець лютого зазначено, що під російською окупацією в Дніпропетровській області перебуває кілька населених пунктів поблизу адмінмежі з Донецькою та Запорізькою областями.

Речник 8-го корпусу Десантно-штурмових військ Вадим Карпяк заявив минулого тижня, що операція ЗСУ була направлена на те, щоб зірвати плани противника зайти вглиб Дніпропетровської і Запорізької областей. «Операція залишається динамічною, але її перші результати вже змінили баланс на цьому відтинку фронту», – додав він.

Вже 13 лютого український військовий з позивним «Мучной» стверджував, що «на олександрівській ділянці мають місце позитивні зміни». Ця ділянка розташована на межі трьох областей: Дніпропетровської, Донецької та Запорізької.

27 лютого він повідомив, що українським військовим вдалося відбити населений пункт Тернове, який росіяни захопили у жовтні минулого року: «Тернове відбили й зачистили, населений пункт знову під нашим контролем! Противник намагався вчепитися за крайні хати й посадки, але втриматися не зміг, ми їх вибили й відкинули. Зараз ключове завдання – не просто тримати контроль, а вибудувати щільну оборону: закрити підходи, перекрити можливі маршрути повернення, посадити спостереження й вогневі точки. Якщо ворог піде в контратаку – зустрічати його вже на підготовлених рубежах».

Початок весняної кампанії

Загалом ситуація на фронті є дуже важкою. росіяни концентрують свої сили передусім у Донецькій області. Там тривають найважчі бої. росіянам вдалося після дуже тривалих боїв захопити Покровськ і Мирноград, але бої навколо цих населених пунктів тривають. російські підрозділи наблизилися на відстань кільканадцяти кілометрів від Краматорська та Слов'янська. А це означає, що обидва міста перебувають у зоні досяжності не лише дронів FPV, а й ствольної артилерії. Тривають запеклі бої навколо Костянтинівки та Часового Яру.

Захоплення всієї Донецької області лишається пріоритетом для путіна. У лютому під українським контролем залишалося 22% області. росія платить дуже високу ціну за окуповану українську землю. 24 лютого президент Зеленський заявив, що у 2025 році на кожен кілометр окупованої території російська армія витрачала в середньому по 167 осіб.

У 2026 році для росіян другим важливим напрямком після Донецької області може стати саме запорізький. Тому кожна вдала українська операція на цій ділянці фронту може послабити російські наміри.

Роман Погорілий з DeepState наприкінці лютого вчергове підкреслив, що операція ЗСУ на південному фронті має обмежений характер і поки не є контрнаступом. «Чи може це перерости в щось більш? Може, це не можна заперечувати. Зараз ворог теж намагається зі свого боку приймати якісь рішення, підтягувати додаткові ресурси. Якщо нам вдасться зламати цей хід з боку ворога, налагодити логістику, постачання, закріплення і вдасться збити темп противника, то це може перетворитися на якісь подальші глибші просування», – підкреслив Погорілий.

В Україні 1 березня вважається початком весни. Цього дня в соціальних мережах з'явилося кілька оптимістичних коментарів щодо ситуації на фронті.

«росія програла „битву за зиму". А ми виграли. Перший день весни. Сонячний день подовжується. Стає тепліше. Україна продовжує боротьбу. На фронті, вперше за багато місяців, а може й років, ми почали звільняти більше територій, ніж втрачати», – написав представник Міністерства оборони в Наглядовій раді Агентства оборонних закупівель Тарас Чмут.

Жодних деталей Тарас Чмут не додав, однак Сергій (Флеш) Бескрестнов, радник міністра оборони, також 1 березня написав на фейсбуці, що дуже хотів би розказати «про якісь позитивні події на фронтах», адже на них чекають українці. «Але командири із ЗСУ, які керують операціями, просять про це мовчати. Чому? Як тільки ми публічно висвітлюємо якийсь напрямок фронту та наші успіхи там, наш противник відразу туди перекидає всі резерви. Тому зараз ЗСУ в інформаційній тиші робить свою роботу», – підкреслив Бескрестнов. ●

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Анна ВІННИЦЬКА
Фото авторки статті

Біль, пам’ять та любов

Саме ці три слова лунали чи не найбільш промовисто під час сольних виступів чотирьох артистів: Софії Баришової, Іванки Яцишин, Дарії Зарудної та Влада Бугакова. Сам концерт розпочався хвилиною мовчання за загиблими у війні. Після – відбулася зустріч з українськими волонтерками. Подія пройшла до 4-ї річниці від початку повномасштабної війни в Україні, а організатором пам’ятних заходів стало товариство «Майстерня» у Кошаліні.

Війна – це біль та пам’ять, це чиєсь життя, втрати, чиєсь «хочу додому». Тому авторська пісня-молитва Дарії Зарудної «Я так хочу додому» вражала до сліз. «Я так хочу додому, так хочу до мами в обійми <...>, я так хочу приїхати, сказати, що ми уже вільні. Я так хочу її внуків привезти до себе додому. <...> Я так хочу, щоби діти спокійно прожили дитинство, щоби мами від вибухів більше їх не ховали. Я так хочу, щоби наші герої з війни повернулись, щоби кожна дитина батьків своїх обіймала <...>», – співала артистка. Мільйони українців зараз живуть із цим внутрішнім криком: «Я так хочу додому…» Бо дім – це безпека, знайомі голоси та запахи, тиша без сирен, це Україна.

– Дякую кожному з вас та кожному осібно, що прийшли. Ваша присутність для нас є дуже важливою, оскільки показує, що підтримка України, її захисників та свободи Європи – наша спільна відповідальність. Я б дуже хотіла, аби ми перестали зустрічатися у таких обставинах, а нарешті могли святкувати та тішитися з цієї приязні, яку видно на світлині за мною (фото зображало першу маніфестацію, на котру спонтанно зібрались українці та поляки після вибуху повномасштабної війни у 2022 році – прим. ред.). Дехто з вас, хто нині прийшов на зустріч, є на цьому зображенні. Ви були солідарні з Україною, підтримували та надалі підтримуєте її, тому ще раз дякуємо вам за це, – наголосила голова товариства «Майстерня» Дарія Антошко.

Після концерту відбулась зустріч з волонтерками з України Меланією і Лілією – матір’ю та донькою. Вони розповіли про початок війни та їхню нинішню волонтерську роботу. Жінки живуть у місті Шептицький (колишній Червоноград), що у Львівській області. Від нього до найближчого кордону з Польщею по прямій нецілих 20 кілометрів. Лілія – блогерка, ролики про їхню з матір’ю діяльність можна подивитися на інстаграмі та у фейсбуці (Melania movvie). ●

Іванка Яцишин

Софія Баришова

Влад Бугаков

Дарія Зарудна

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Григорій СПОДАРИК
Фото автора статті

«Без молитви ми б уже програли» – в Ольштині пройшов молебень за Україну

В ольштинському катедральному соборі 24 лютого відбулися заходи з нагоди Національного дня молитви за Україну. Панахиду за всіма загиблими у війні з росією, а також молебень за перемогу й справедливий мир відслужив настоятель собору, протоієрей Іван Галушка.

У своєму коментарі він наголосив, що стійкість України неможливо пояснити лише людськими зусиллями. «Думаю, що тут без молитви й нашої віри ми б уже програли», – зазначив він, згадуючи перші дні повномасштабного вторгнення, коли багато хто прогнозував швидку поразку. На його переконання, саме віра допомогла не прийняти такий сценарій і дала внутрішню силу протистояти значно сильнішому ворогові.

Отець Іван звернув увагу й на феномен допомоги, яка розгорнулася при храмі в Ольштині. Від самого початку вона була спільною справою не лише українців, а й поляків та багатьох людей доброї волі. Перші дні були хаотичними: парафіяльна зала швидко заповнилася речами, усе відбувалося спонтанно. Згодом прийшло розуміння, що потрібні системність і організація. Але головне – ніхто не ставив зайвих запитань, і це, за словами священника, не було випадковістю, адже громада відчула внутрішній обов'язок діяти. Парафіяни разом із людьми доброї волі постійно підтримують Україну від перших спонтанних зборів до теперішніх організованих поїздок з допомогою, зокрема передавши для Києва карети швидкої допомоги. Як зауважив душпастир, попри тривалий час війни, він не бачить у людях втоми, а коли є потреба, вони знову об'єднуються і допомагають.

Підтверджує це волонтер Стефан Мельник, який того дня молився не тільки за військових, але й медиків, пожежників, цивільних і дітей, які стали жертвами війни. Він нагадав також, що парафія постійно організовує гуманітарні поїздки: «Ми не маємо визначених термінів. Щомісяця хтось їде. Якщо хтось має якісь гроші чи хоче нам допомогти чим-небудь, наприклад, купити медикаменти чи їжу, то можна принести до церкви. І там ми це збираємо та постійно веземо в Україну».

Серед ольштинських волонтерів є й Борис Туцький. Він згадує ніч 24 лютого 2022 року, коли дізнався про початок великої війни й одразу вирішив діяти. Сьогодні його позиція проста й чітка: допомагати далі, зокрема збирати кошти на автомобілі для фронту. Його слова до присутніх стали коротким, проте сильним закликом не зупинятися, бо війна триває і підтримка фронту залишається життєво необхідною.

До молитви в Ольштині долучився теж Іван Кайда. За його словами, роковини початку повномасштабної війни – це для української громади такий самий момент пам'яті, як акція «Вісла» чи Голодомор. Це не день святкування, а день пам'яті й скорботи. «Треба вшанувати, треба відрефлексувати», – зазначив він, підкреслюючи потребу зупинитися і замислитися над пережитим. Іван Кайда згадав про біль мільйонів людей, які під час війни залишили свої домівки, про загиблих воїнів і цивільних, про дітей, які стали жертвами. Водночас він говорив про надію як про необхідну силу, що підтримує людей навіть тоді, коли відчувається втома. На його думку, громада мусить пам'ятати, молитися й зберігати внутрішню відповідальність за свою Батьківщину.

У рамах ольштинських відзначень учасники переглянули фільм про перші дні повномасштабної війни, які назавжди змінили життя мільйонів українців. Також присутнім показали світлини з гуманітарних поїздок парафії. З доповіддю виступила заступниця голови парафіяльної ради Івона Онуфріюк. Вона згадувала події 24 лютого 2022 року та перші дні вторгнення, нагадала, що парафіяльна зала в Ольштині стала місцем реальної допомоги для кожного, хто її потребував, а парафіяни й волонтери своїми вчинками показали справжній сенс євангельської любові та служіння.

Ольштинська молитва за жертв війни, перемогу та справедливий мир завершилася виконанням духовного гімну України «Боже великий, єдиний». ●

eprasa.pl 7f0f90a3aa

ПОДІЇ

Позиція українського середовища Підляшшя у четверту річницю повномасштабної агресії Російської Федерації проти України

Минають вже чотири роки з того часу, коли на світанку 24 лютого 2022 р. по всьому світі поширилася звістка про те, що Російська Федерація розпочала повномасштабну агресію проти України, і конфлікт, який триває з 2014 р., вступив у нову, відкриту фазу. Всупереч очікуванням агресора, але також всупереч тому, що передбачали численні політики, експерти та західні суспільства, Київ не впав «за три дні», і Україна послідовно, хоч і дорогою ціною, продовжує чинити опір агресії й донині.

Чотири роки – це 1461 день героїчної боротьби українського народу за право на існування, на збереження та розвиток власної культури, традицій та державності. Це також війна за цінності – за людську гідність та право на життя, за міжнародний порядок, заснований на праві, а не на насильстві.

Все частіше в Польщі та в усьому світі можна почути: «це не наша війна!» Досвід польської історії показує, що ті, хто у 1939 р. «не хотів помирати за Ґданськ», через рік гинули за Осло, Париж чи Лондон. Коли зло не буде зупиненим на самому початку, воно поширюється та знищує все і всіх навколо. Війна в Україні – це війна злочинного, диктаторського режиму проти сусідньої, вільної нації та демократичної держави. Ця війна – «наша війна» для кожного, хто поважає права людини, демократичні принципи та міжнародне право. Це «наша війна» для всіх, хто визнає цінності християнського світу і європейської цивілізації та вірить, що можна будувати відносини між народами та державами на основі миру, взаємної поваги та співпраці. Це «наша війна» для громадян Європейського Союзу, бо перемога Росії в цій війні означає, що російські танки будуть розміщені вздовж понад тисячі кілометрів кордону Європейського Союзу. Це, врешті, «наша війна» для нас, українців Підляшшя, бо це боротьба за свободу та право на існування народу, з яким ми маємо спільну мову, культуру, релігію, історичну спадщину, пам'ять та ідентичність.

Всі прагнемо кінця цієї війни, але було б аморальним завершувати її ціною жертви та виконанням вимог агресора. Ми віримо, що переможуть міжнародне право, право нації на самовизначення та моральні цінності, а не жорстока агресія та військова сила.

Від імені українського середовища Підляшшя:

Марія РИЖИК, голова Союзу українців Підляшшя; Андрій АРТЕМ'ЮК, заступник голови Союзу українців Підляшшя; Лука БАДОВЕЦЬ, заступник голови Союзу українців Підляшшя; Людмила ЛАБОВИЧ, секретар Союзу українців Підляшшя; Юрій ГАВРИЛЮК, головний редактор українського часопису Підляшшя «Над Бугом і Нарвою»; Мирослав СТЕПАНЮК, голова Товариства «Спадщина Підляшшя»; Юрій МІСІЮК, голова Товариства друзів скансену в Козликах; Григорій КУПРІЯНОВИЧ, директор Підляського наукового інституту; Роман ВИСОЦЬКИЙ, голова Наукової ради Підляського наукового інституту

Павло ЛОЗА

Українсько-польська співпраця щодо пошукових робіт триває

Міністерство культури України дозволило Польщі провести розкопки у районі колишнього села Гута-Пеняцька на Львівщині. Українська сторона також видала дозвіл на продовження досліджень в інших селах.

Нині на Львівщині села Гута-Пеняцька вже не існує, тому пошукові роботи дозволили проводити у межах сіл Жарків та Голубиця. Відповідне рішення ухвалило Міністерство культури, отримавши 16 лютого відповідну заявку з боку Польщі.

«Роботи стосуються пошуку та локалізації місць поховань жителів села, які загинули під час Другої світової війни. Рішення ґрунтується на домовленостях Українсько-польської робочої групи з питань історичної пам'яті», – йдеться у повідомленні від 18 лютого.

У відомстві наголосили, що відповідні рішення зафіксовані в спільному комюніке за підсумками роботи у 2025 році, а також підтверджені під час зустрічі президента України Володимира Зеленського та президента Польщі Кароля Навроцького 19 грудня 2025 року у Варшаві.

«Пошукові роботи проводитиме спільна українсько-польська експедиція. Фахівці намагатимуться встановити точне місце поховання. У разі виявлення останків роботи продовжать у форматі ексгумації з подальшим повторним похованням», – читаємо у повідомленні.

Українська сторона теж зазначила, що у 2026 році Україна та Польща планують інші дослідження на території обох держав. Відомство нагадало, що наприкінці 2025 року Мінкульт уже надав дозволи на пошукові роботи у селах Острівки та Воля-Островецька на Волині, а також на продовження досліджень на території колишнього села Пужники на Тернопільщині.

«Це продовження того, що ми робили протягом минулого року. Тобто пошукові роботи, ексгумації та поховання польських жертв волинського злочину, а також жертв Другої світової війни», – прокоментував рішення українського відомства Павел Коваль, голова Ради співробітництва з Україною.

Польський політик у відеозверненні подякував усім, хто долучився до цього переговорного процесу, зокрема українській стороні.

«Це справді велика справа, що нам вдалося вийти з кількадцятилітнього глухого кута», – зазначив Павел Коваль.

У Міністерстві культури України повідомляють, що навесні 2026 року заплановані також роботи у селі Угли на Рівненщині та продовження українських досліджень у Польщі.

Нагадаємо, що восени минулого року в селі Юречкова Підкарпатського воєводства проводилися пошукові роботи навколо пам'ятного хреста. Під час дослідження ділянки поховання членів українського підпілля не виявлено. Проте на цьому роботи не завершаться. Вони мають відновитися цього року.

Загалом польська сторона торік погодила для України проведення пошуково-ексгумаційних робіт на 4 локаціях. Робота в Юречковій – одна з трьох заявок від української держави, інші стосуються Ласкова поблизу Грубешова, Сагрині та цвинтаря в Перемишлі. ●

eprasa.pl 7f0f90a3aa

З великим болем на душі сповіщаємо,
що 20 лютого 2026 року, внаслідок важкої хвороби,
на 74-му році життя відійшов у вічність
заслужений довголітній лідер української громади
на Шецінщині,
в 80-х та 90-х роках – голова гуртка та відділу УСКТ/ОУП
та член Головної ради і Головної управи,
а з 2005 року – Почесний консул України у Щеціні

бл. п. Генрик Колодій

Українська спільнота у Польщі втратила одного із своїх найвизначніших діячів, який невтомно боровся за наші справи, і водночас віддано працював задля польсько-українського діалогу та взаємного порозуміння. Великою Його заслугою було передання нашій громаді об'єктів по вул. Міцкевича, в яких згодом ми громадськими силами побудували греко-католицьку церкву та осередок української культури.

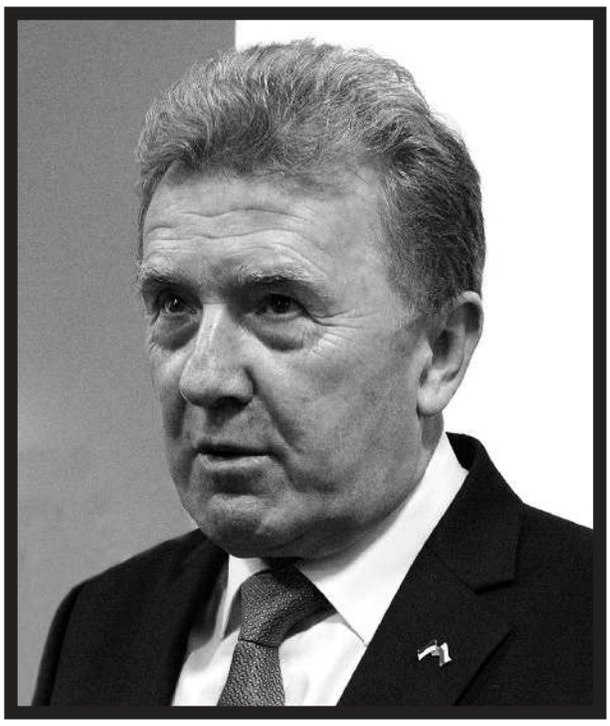
Як Почесний консул до останніх днів свого життя допомагав українцям, які внаслідок війни опинились на західнопоморській землі.

Ми втратили Друга і Побратима, Людину з благородним серцем. Він хотів і любив служити іншим людям і українським справам.

Вічна Йому Пам'ять.

У цей важкий для всіх нас час єднаємось у скорботі з Його Родиною –
дружиною Тересою та синами Ігорем і Петром з родинами.

Друзі

Пам'яті Генрика Колодія

Свіча погасла в буревії днів,
Там, де енергія життя била ключем.
Залишив світ цей Генрик Колодій,
Пішов від нас на зустріч із Творцем.

Книга життя записує сторінки –
Снопи здобутків на її жнивах.
Неспинний біль за долю України
І слід непроминальний у серцях.

Залишив нам він благородство вдачі
і доброзичливість, яка ставала мостом,
рясні плоди в десятиліттях праці
в Об'єднанні над Українським домом.

Там, де інші бачили кордони,
Єднав він Польщу й Україну.
Плекав він українства гроно
Як Почесний консул у Щеціні.

З глибоким болем голови схиляємо –
Бо відійшла Людина честі й служіння.
І вічну світлу пам'ять зберігаємо
Як заповіт майбутнім поколінням.

Мирослава Рудик /Львів – Щецін/

Генрикові Колодію
На прощання

Геню!

Ось і весна на дворі,
Недовго зацвітуть волошки.
Розщебечуться ліси на Лемківщині,
Зазеленіє час,
А Ти відходиш на небесні
Яворини...

Геню!

Скільки тернових доріг прорвав,
Скільки каменів вдарило Тебе,
Скільки недобрих слів кидали.
А Ти йшов до правди далі,
Незламний і витривалий.
Ти був одним із нас,
Що пробивали скелі.

Геню!

Іди там спокійно, там друзі чекають.
Сядь з Мироном на небесній скелі
Недалеко від Ватри, де завдяки Вам
Дзюрчать ріки і спів чути здалека.
Шепочіть Богу про недолю
України
І позирайте за нами –
Прийдемо до Вас.

Геню!

Несу Тобі землю з Твоєї Лемківщини
І сльозу по моїм лиці нестримну
За Тобою...

До побачення,
Геню,
До позарани.

Вічная Тобі пам'ять.

Олександр Маслей

eprasa.pl 7f0f90a3aa

ГРОМАДА

Анна ВІННИЦЬКА
Автор фото Ян Сурудо

«Сьогодні прощаємося з Людиною мостів – Генриком Колодієм»

Сотні людей, серед яких – найближча родина, друзі, знайомі, представники владних структур чи просто ті, кого доля звела з Генриком Колодієм, Почесним консулом України в Щеціні, прийшли в четвер, 26 лютого, попрощатися на Центральне кладовище. Там спочив член української громади, активний діяч Українського суспільно-культурного товариства та Об'єднання українців у Польщі. Генрик Колодій упокоївся раптово, після важкої хвороби, 20 лютого. Похоронні богослужіння очолив владика Маріуш Дмитерко, єпископ-помічник Вроцлавсько-Кошалінської єпархії, у співслужінні з греко-католицькими та римо-католицькими священниками.

– Ми сьогодні зібралися у цьому святому храмі, щоб провести в останню путь Людину щирого серця, а як каже святий Павло – широкого серця, великого українського патріота бл. п. Генрика Колодія. Людину великого формату, Людину, з життям якої були сплетені життя багатьох тут присутніх, Почесного консула України в Щеціні. Покійний пан Генрик хотів жити – в Ньому був несамовитий динамізм життя. Ціле Його життя було бігом, було змаганням, було служінням. Можна сказати: так як Він біг, служив у цьому динамічному русі, так для нас несподівано відійшов. Пан Генрик – Людина, життям якої можна б обдарувати багатьох, а Він це сам зміг сполучити, мав від Бога особливий дар вміти все це об'єднати. Громадський діяч самовіддано, жертовно працював задля зміцнення польсько-українського порозуміння і розвитку міжнародної співпраці між Україною та Польщею, великий меценат та промотор польсько-українського діалогу та української культури на Західному Помор'ї. Але можна сказати, що провідною золотою ниткою Його життя була служба для людини та обов'язки Почесного консула України в Щеціні. А служіння – це покликання, натомість покликання завжди випливає з великої відповідальності та любові до ближнього, та з почуття місії й творення добра. Його серце було сповнене турботи про найбільш страждених, потребуючих, скривджених, поранених, покалічених, хворих, беззахисних і травмованих. Він всім хотів повернути людську гідність та допомогти. Пан Генрик був зразком людини невтомної, він розумів відповідальність за свою посаду, – казав під час проповіді в щецінській греко-католицькій святині владика Маріуш Дмитерко.

Неможливо переоцінити заслуги бл. п. Генрика Колодія, який останні двадцять років виконував обов'язки Почесного консула України у Щеціні, а раніше був членом Головної ради УСКТ, після реорганізації Товариства увійшов до Головної управи ОУП й став заступником голови Об'єднання, обіймав посаду голови щецінського гуртка УСКТ й згодом – відділу ОУП. Одним з помітних його досягнень стало те, що саме завдяки зусиллям Генрика Колодія українська громада Щеціна отримала у використання будинок, в якому ОУП веде нині свою діяльність. А крім того – сотні проєктів на культурній, суспільній чи благодійній нивах. Генрик Колодій до останніх своїх днів допомагав охопленій війною Україні. Ще за кілька днів до смерті за сприяння Почесного консула у Щеціні до Харкова вирушило 50 генераторів. Тому в листі надзвичайного і повноважного посла України в Республіці Польща Василя Боднара, якого зачитав консул України в Ґданську Олександр Плодистий, відзначено велику роль Генрика Колодія в організації допомоги українській державі та діяльності заради польсько-українського порозуміння.

«Ми прощаємося з бл. п. Генриком Колодієм – Почесним консулом України в Щеціні, з людиною великого серця, відповідальності та непохитної віри в сенс діалогу між народами. Ми прощаємося з людиною, яка своєю позицією будувала мости порозуміння і засвідчувала, що служіння іншим людям є найвищою формою патріотизму та солідарності. <...> Особливим випробуванням характеру став період після 24 лютого 2022 року. В хвилину, коли Україна зіткнулася з жорстокою агресією, Пан Консул справився із завданням. Він організував гуманітарну допомогу, підтримував біженців, допомагав їм віднайтися у новій правовій та суспільній реальності. Для багатьох сімей він був першим контактом, що давав відчуття безпеки. У хаосі війни він давав спокій. У невизначеності – надію. <...> Він був людиною мостів. Він об'єднував середовища, інституції та покоління. У сві-

eprasa.pl 7f0f90a3aa

ті, де так легко говорити про поділи, Він обирав діалог. У часи напруженості – відповідальність. Перед обличчям трагедії – дію», – написано в листі Василя Боднара.

– Генрик Колодій був винятковою людиною у Щеціні, Західнопоморському воєводстві та в цілому для нашої громади. Це особа дуже заангажована, яка несла в собі переконання, що навіть складні речі можливо зробити, можливо домовитися – треба тільки дивитися ширше та далі, ніж просто навколо себе. Тому такої людини нині нам буде бракувати, – говорив очільник ОУП Мирослав Скірка.

Особливе місце у роботі Почесного консула України займав Конвент самоврядної співпраці «Польща – Україна» й переконання, що польсько-українські відносини потрібно будувати саме на рівні самоврядувань, міст, ґмін та просто людей, які знають одне одного, тому вміють поділитися власним досвідом, а що важливіше – в ситуації кризи чи війни можуть стати одне для одного підтримкою. У цьому плані Генрик Колодій дуже добре усвідомлював сенс громадської активності. Вважав, що ми не можемо розраховувати тільки на політиків, а перш за все мусимо працювати заради об'єднання людей «знизу» – у тих же ґмінах та повітах.

– Ти мав у собі мудрість двох народів, якою щодня ділився з нами. Українцям з пристрастю пояснював, наскільки важлива для них Польща. Нам, полякам, з властивою тобі впертістю нагадував, що сильна європейська Україна – це наша спільна справа, що хейт і мова ненависті – це не для нас. Конвент самоврядної співпраці «Польща – Україна» був твоєю дитиною. Це особливе у твоєму серці товариство мало багато батьків, а ти був одним з них. Ти відійшов раптово, у розпалі роботи, залишивши нас самих зі списком завдань, які не встиг завершити. Але ти залишив нам взірець. Ти показав, що можна бути дипломатом із великим серцем і Людиною, друге ім'я якої – «Допомога». Сьогодні обіцяємо тобі, що твоє «дитя» – Конвент – надалі буде об'єднувати людей так, як ти це робив щодня, – промовляв Павел Міколаєвський, голова Конвенту самоврядної співпраці «Польща – Україна» та бургомістр Білого Бору.

Почесного консула України у Щеціні проводжали, зокрема, консул України в Ґданську Олександр Плодистий, представники дипломатичного корпусу в особі Анджея Прайса – Почесного консула Данії у Щеціні, місцева влада, яку представляв Павел Бартнік – голова Ради міста Щецін, президент капітули Business Club Szczecin Боґуміл Роґовський, голова ОУП Мирослав Скірка, кавалер ордена усмішки Яцек Яняк, українське та польське духовенство, приятелі, сотні людей, яких доля колись звела з Генриком Колодієм.

– Ти не можеш відійти! Ще стільки потрібно зробити. Війна триває, і стільки людей все ще потребує допомоги. Ще 50 генераторів, цей студент, та матір, ще цій родині потрібно допомогти... Він допомагав навіть тоді, коли сам потребував допомоги у лікарні під час хіміотерапії. Навіть тоді й навіть там він не вмів залишатися байдужим до людей, яким необхідна була підтримка. Він допомагав, бо хотів, і тому, що міг. Іноді вибивав двері, які були зачинені. Він програв смерті... але чи справді? Чи не чекає нас усіх така поразка? Поразкою це стає тоді, коли ти марнуєш життя, ганяючись за розвагами, егоїстичними бажаннями. Коли ти живеш, зосереджуючись лише на своїх потребах. Генрик Колодій присвятив своє життя безкорисливому служінню іншим людям, ставлячи їхні потреби вище за свої. Його турбувала їхня доля. Він вірив у Бога і Його любов, засвідчену на Хресті. Він вірив у воскресіння. Тому сьогодні, переживаючи біль розлуки з Генриком, якщо ми віримо всім серцем в Євангеліє, можемо сказати: «До побачення!» Це єдина справжня надія і втіха в цьому світі, сповненому воєн і зла. Це єдине справедливе боже рішення щодо минущості грішного світу, в якому ми живемо. Якщо ми віримо… Бо якщо ні, то страшно навіть подумати, – вже на цвинтарі, над домовиною, від імені родини Християнської спільноти «POGODNO» Євангельського костелу християн у Республіці Польща наголосив пастор Матеуш Соха.

– Вічная Тобі пам'ять! ●

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Леся САМЧИНСЬКА
Фото з Вікіпедії

Архітектор українського стилю

Якби сто років тому існувало поняття «бренд-дизайнер країни», ним без сумнівів став би Георгій Нарбут. Цей художник зумів дати новонародженій українській державі її власне, неповторне обличчя. Сто років тому він створив символіку незалежної України. Якщо ви візьмете в руки українську гривню або подивитесь на державний герб, то побачите результати його роботи.

Геній-самоучка з хутора

Він народився у 1886 році в родині збіднілої шляхти на хуторі Нарбутівка Чернігівської губернії. В 10 років вступив до Глухівської гімназії, де він відверто нудьгував і по кілька років сидів у одному класі, отримавши атестат, заповнений трійками. А поки вчителі сварили його за лінощі, Георгій розважав однокласників: малював карикатури, вигадував веселі розіграші.

Грошей на престижну художню освіту в його батьків не було, тому хлопець вчився малювати самотужки. Замість дорогих фарб він використовував старі книги: вирізав літери, копіював книжкові шрифти та орнаменти, старі гравюри і герби. А справжнім натхненням для його графіки стали метелики. Георгій годинами замальовував махаонів на рідних луках. В їхніх крильцях він побачив ту чіткість ліній, яка згодом лягла в основу його неповторного стилю.

Георгій Нарбут

Художній талант юнака був настільки очевидним, що він вирішив поїхати підкорювати Петербург. Батько не підтримав прагнення сина вчитися на художника, тому 1906 року в далеку дорогу юнак вирушив без грошей, але з повними сумками домашнього сала. У Петербурзі талант Георгія помічає тогочасний метр книжкової ілюстрації Іван Білібін і навчає його ілюструванню казок. Згодом Нарбут бере уроки у студії учениці Іллі Рєпіна, але швидко переростає своїх вчителів і стає одним із популярних графіків та ілюстраторів.

У 1909 році молодий художник вирушає до Мюнхена, де навчається у школі видатного живописця Шимона Голлоші. Це був період «очищення» від руського стилю. Нарбут відмовляється від надмірної декоративності на користь суворої архітектоніки. Він захоплюється технікою гравюри Альбрехта Дюрера, архітектурою давнього Риму, лаконізмом ліній японської графіки, величчю та симетрією стилю ампір. Саме в Європі молодий митець зрозумів: щоб створити національне мистецтво, треба знати світові канони.

До Петербурга він повертається вже не учнем, а майстром. Проте, живучи в імперській столиці, він щороку відвідує рідну Глухівщину та подорожує Україною, аби досліджувати пам'ятки української старовини. Вивчає геральдику (герби, прапори), а також військові атрибути і зброю.

Попри світський лоск, який оточував Нарбута з усіх боків цілих 10 років, допоки він мешкав в Петербурзі, художник лишався до мозку кісток українцем. Обожнював козацьку старовину і стародавні українські книги. Вивчаючи історію свого роду, він знайшов козацьке коріння та навіть власноруч зшив собі автентичний жупан, у якому ходив Петербургом, підкреслюючи свою українську ідентичність.

Творець державного коду

Коли почалася революція 1917 року, Нарбут переїздить до Києва. Він не просто підтримує революцію, а власноруч валить імперських орлів на площі міста. Для нього Україна була не селянським краєм, а могутньою нацією з глибоким корінням.

Коли у гетьмана Павла Скоропадського виникла потреба у власних атрибутах держави, із цим запитом він звернувся до Нарбута. Митець взявся за це завдання з фанатичним запалом. Для нього це був період найвищого творчого злету:

- Гроші: художник розробив дизайн гривень номіналом 2, 10, 100 і 500. Кожна купюра була витримана в стилі українських стародруків XVII-XVIII століть. Ці купюри були справжніми витворами мистецтва з вишуканими орнаментами. Нарбут не наслідував існуючі зразки, а розробив власне художнє рішення – стиль українського бароко. На банкноті у 100 гривень він вперше розмістив герб Володимира Великого – тризуб як державний символ. Високий мистецький рівень цих грошових знаків визнавали кращі майстри друкарської справи Франції та Німеччини.
- Марки: перші поштові марки України – теж справа рук Нарбута. Художник створив ескізи марок номіналом 30, 40 та 50 шагів. На жаль, через економічну скруту їх друкували на тонкому папері без клею, через що на вітрі вони легко розліталися, а тому отримали в народі назву «метелики». Що цікаво, паризькі філателістичні журнали пізніше визнали ці марки одними з найкращих за рівнем графічного виконання.
- Герб: Нарбут поєднав у розробленому ним державному гербі тризуб та зображення козака з мушкетом. Бо вважав, що українська державність має спиратися на дві опори: княжу спадщину Київської Русі та воїнську звитягу козацтва. Хоча офіційно закріпився лише тризуб через його графічну простоту, нарбутівське бачення герба і досі вважається ідеалом української геральдики.

А в 1918 році Скоропадський затвердив створену Нарбутом малу Державну печатку, на якій теж були зображені тризуб і козак.

Шрифт як шедевр

Ви напевно бачили написи, які виглядають по-українськи: трохи гострі, стилізовані під старовину, але сучасні.

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Це – шрифт Георгія Нарбута. Він не просто малював літери, а вважав, що шрифт – це архітектура книги, і створив цілу систему української графіки, здійснивши справжню революцію в кирилиці. Його «Українська абетка» 1917 року вважається шедевром світового рівня. До Нарбута українські книги часто виглядали як копії російських. Георгій же розробив новий тип літер, який поєднував середньовічний устав, бароковий курсив та сучасний модерн. Він ввів вертикальну динаміку літер, гострі кути та специфічні засічки, які ми сьогодні підсвідомо зчитуємо як «український стиль». Цей стиль легко впізнати: він має чіткість ліній та орнаментальність.

Для Нарбута шрифт був таким самим мистецтвом, як і малюнок. Кожна створена ним літера є неначе самостійною картиною.

Рятівник Академії мистецтв

У 1917 році за підтримки Михайла Грушевського було засновано Українську академію мистецтв. Це був перший в історії України вищий художній навчальний заклад, який мав на меті не просто вчити малювати, а формувати національну мистецьку еліту. Георгій Нарбут спочатку став її професором, а згодом ректором. Він мріяв, що цей заклад стане місцем, де модерні європейські течії поєднаються з національним корінням. Але він і передбачити не міг, які складні часи незабаром почнуться.

Вже за два роки, в 1919-му, Київ був виснажений революціями і тривалою громадянською війною. Місто постійно переходило із рук в руки: більшовикам, Петлюрі, Денікіну, знову більшовикам. Кожна нова влада встановлювала свої порядки, проводила мобілізацію, часто реквізувала житло у киян під військові потреби. Гроші знецінились, продукти харчування були в дефіциті, за хлібом тягнулися довжелезні черги. Мешканці міста міняли речі на їжу, хтось виїжджав в село, аби вижити.

Тож коли в 1919 році більшовики відібрали приміщення новоствореної Української академії мистецтв, Нарбут фактично був змушений власноруч її рятувати. Він переніс навчання до своєї київської квартири. Студенти згадували, що умови навчання були жахливі: з дірок у стелі капав дощ, замість дверей висіли полотна художників, а лекції читалися під звуки канонади за вікном. Проте Нарбут навчав молодих художників, що мистецтво вище за політику чи життєві негаразди. «Ми будуємо храм мистецтва, коли навколо все руйнується. Ми не маємо права зупинятися, бо ми – голос нової України», – казав професор. І саме завдяки Нарбуту професійне українське мистецтво вижило в ті складні часи. Його праця сприяла формуванню нового покоління художників-графіків (Роберт Лісковський, Павло Ковжун, Іван Падалка та інші), для яких українська традиція стала не просто фольклором, а професійною основою.

Людина-свято

Георгій Нарбут був не тільки професором, ректором та художником, але дуже відкритою і компанійською людиною, організатором товариських вечірок. Він часто збирав у себе вдома друзів, намагаючись зберігати оптимізм та віру у майбутнє. Будучи душею компанії, митець обожнював маскаради, переодягання та жарти. Він міг прийти в гості у козацькому жупані з шаблею або зустрічати своїх друзів в образі денді – строгому костюмі, бездоганно білій сорочці та шийній хусточці. Георгій Іванович навіть вигадав собі «альтер его» – персонажа Лупу Грабуздова. Від імені цього уявного пана він писав жартівливі щоденники та фейлетони, глузуючи з реалій життя і подекуди зі своїх друзів. На вечірках Нарбута пили напої з кумедними назвами типу «спотикач грабуздівський» і навіть викликали духів, забуваючи про те, що за дверима – виснажений та небезпечний Київ. Це було своєрідним способом дистанціювання від воєнних потрясінь і хаосу.

Разом із Лесем Курбасом, Михайлом Бойчуком, Павлом Тичиною та іншими митцями Георгій Іванович заснував таємниче інтелектуальне об'єднання «Гурток дев'яти». На зібраннях, які відбувалися в квартирі Нарбута, члени гуртка обговорювали шляхи розвитку українського мистецтва, планували видання книг і просто вели душевні бесіди за філіжанкою кави.

Передчасний фінал

У 1920 році стався фатальний випадок: йдучи додому, художник випив сирої води з криниці і захворів на тиф. Хвороба дала ускладнення на печінку. Будучи хворим, він взявся працювати над ілюстраціями до «Енеїди» Котляревського. Нарбут мав грандіозний задум – перетворити українську класику на візуальний епос світового рівня. Але так і не встиг його реалізувати. Хвороба швидко прогресувала, а лікарі виявилися безсилі. Життя митця обірвалося 23 травня 1920 року. Георгій Нарбут помер дуже рано, коли йому було лише 34 роки. Однак за цей короткий час він встиг зробити те, на що іншим не вистачить і століть: вивів українську графіку з етнографічного стилю на європейське бароко, створив візуальний фундамент для сучасної гривні та державних документів, заклав основи української школи художників.

Талант батька у спадок отримав син Данило. Попри те, що йому було лише 4 роки, коли помер Георгій Нарбут, і хлопець не мав змоги навчитися художній майстерності у свого батька, Данило самостійно опанував живопис і згодом став відомим художником-графіком (працював у сфері української історичної та етнографічної графіки та шрифту).

Хоча Георгій Нарбут не дожив до сталінського терору, його роботи зазнали репресій замість самого митця. В 30-х роках художника-графіка офіційно проголосили буржуазним націоналістом, а будь-яке зберігання грошей чи марок, ескізи яких створив Нарбут, було приводом для звинувачення в антирадянській діяльності. Головний шедевр митця – «Українська абетка» – опинився під забороною, навіть нарбутівські шрифти були визнані «ворожими». Оригінали та тиражі видань із його картинами вилучали з бібліотек і передавали до секретних фондів. Прізвище Нарбута намагалися викреслити з історії мистецтва. Якщо про нього і згадували в радянські часи, то лише як про ідейно помилкового художника петербурзького періоду, залишаючи поза увагою його українську ідентичність.

Учні Георгія Нарбута продовжували розвивати модерну українську графіку навіть тоді, коли самого майстра не стало. Однак у 1930-х роках радянська цензура репресувала багатьох з них (зокрема тих, хто працював в Українській академії мистецтв).

Але справжнє мистецтво неможливо знищити. Частину робіт Нарбута його друзям і учням вдалося врятувати, ретельно сховавши їх та присвоївши інше авторство. Завдяки цьому оригінали графічних аркушів, ескізів і проєктів майстра збереглися. А за часів незалежності України відбулося повноцінне повернення пам'яті Георгія Нарбута. Ба більше, його стиль та графіка актуальні і нині – сучасний дизайн українських паспортів, грошей та навіть графічні елементи деяких брендів базуються на стилі, що розробив Нарбут. ●

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Михав ТРОХАНОВСКІ

Ридко уживани імена

Продовження з попереднього номера

З ридко уживаних на Лемківщині мужеских імен, яки носили шлюбни діти, то тиж: Аарон (укр.) – означат, же так само в українскі мові; Авакум (укр.); Августин (укр.); Авраам і Абрам (укр.); Агафій; Агафон (укр.); Адальберт (частіжше до XVIII в.); Адриян; Аким, Яким (укр.) і Йоаким; Акош (ЗЛ) – означат, же в Західні Лемківщині, і Акакій (укр.); Аксентий, Аксентій, Авксентій (укр.), Оксентій і Ксень (укр.); Ананій (укр.); Анастас (укр.) і Афанас; Анатоль (укр.) і Анатолій (укр.); Андроник (укр.); Антип (укр.); Антоний (ЗЛ), Антко (ЗЛ) і Антик (ЗЛ); Арсен (укр.), Арсений і Арсентій; Артим, Артім і Артемій (укр.); Архип (укр.) і Архіп; Афтан, Афтанас (ЗЛ), Панас (укр.) і Афон (укр.); Бельцар; Бенедикт (укр.), Бенед, Бенид і Венедикт (укр.); Беньо (ЗЛ); Богумил (укр.) і Богуміл; Боніфат (укр.); Валерий і Валерій (укр.); Валько (укр.) і Валентин (укр.); Вархол (ЗЛ), Вархіл і Вартоломей; Викентий, Винцко (ЗЛ) і Вікентій (укр.); Виктор, Віктор (укр.), Вихтор і Віхтор; Вілек; Віталій (укр.); Влас (укр.); Вячеслав (укр.); Гаврас і Гавран; Гаврив (ЗЛ) і Гавриїл; Гамроз (ЗЛ), Амроз, Амрож і Амброз; Герасим (укр.) і Гарас; Герман (укр.), тесьцьо бив сином Германа; Героній (ЗЛ); Гіляр, Іляр і Гилярій; Гордій (укр.); Деметій і Дометій (укр.) – Полянскі в Камяні; Демид (укр.) і Діомид (укр.); Дорош (укр. – од нього пішло назвиско); Епифан, Епіфан, Єпифан і Єпіфан (укр.); Ераст (укр.); Евгеній (ЗЛ), Гиньо (ЗЛ) і Йоган (ЗЛ); Еупель і Євпель (ЗЛ) - Маслей з Береста; Євдоким (укр.); Євдокси (ЗЛ); Євсевий (ЗЛ), Євсевій (укр.), Євсій, Овсій (укр.) і Невсей; Євстахій (укр.) і Стафій; Євтим (укр.), Єфим (укр.) і Юхим (укр.); Єлевферій (укр.); Єлисей (укр.) і Єлісей; Єлізар і Єлизар (укр.); Єпімах (укр.); Ерміп (укр.); Єрмолай (укр.); Єфрем (укр.); Захар (укр.); Зенон (укр.); Зиновій, Зеновій і Зіновій (укр.); Зосим (укр.); Ізак, Ісак (укр.), Ісаак (укр.) і Іцко; Ізот (укр.); Інокентій (укр.); Іона (укр.), Йона (укр.) і Івон (укр.); Йоганик; Казимир (укр.); Калінник (ЗЛ) і Каленик (укр.); Калістер (ЗЛ); Калістрат (укр.) і Калистрат; Карльо і Карль; Карпо (укр.), Карпа, Карп; Касиян (ЗЛ) і Касіян; Кикилій; Киприян, Кіприян, Кіпріян, Купрян і Циприян; Киріян, Кіріян і Кириян; Кірил (ЗЛ), Кирил (ЗЛ), Кірий (ЗЛ), Кірій і Кірей; Клемін (ЗЛ), Клементи (ЗЛ), Клімко, Климко, Клемент і Клим (укр.); Клявдій; Козма (ЗЛ) і Кузма; Конон (укр.); Корнило (укр.) і Корнель; Корній (укр.); Косцьо (ЗЛ), Косьць (ЗЛ) - в Білі Воді в 1770-тих, Костьо (укр.), Костянтин (укр.) і Константин; Лавер (ЗЛ) і Лавр (укр.); Лаврик (укр.), Лаврентій (укр.) і Ваврик; Ладек (ЗЛ); Ладимир (укр.), Ладимір (ЗЛ), Ладомір (ЗЛ), Владимир, Владимір, Влодко і Володимир (укр.); Лазар (укр.); Лев (укр.); Левон (укр.); Леонід (укр.) і Леонид; Леонтій (укр.), Леонтий і Леонт (укр.); Лешко; Льогвин і Льонгвин; Любко, Любомир (укр.), Любомір (ЗЛ) і Любек; Людвіг (укр.) і Людвиг; Макар (укр.) і Макарий; Маркіян (укр.), Мартиян і Мартіян; Мартин (укр.); Марцель (ЗЛ), Мерена в Полянах; Марцин; Матий; Матфій (укр.), Мафтей, Мацько (укр.) і Мацко (в Одрехові в 1549 р.); Мемнон (укр.); Милько (ЗЛ), Мільо і Мілько (укр.); Милиян, Мілиян (ЗЛ), Емілий і Емілій; Мирон (укр.) і Мірон (ЗЛ); Митрофан (укр.); Модест (укр.) і Модес; Мойсей (укр.) – мій прадідо; Наталь; Нестор (укр.), Нестер і Нестір (укр.); Нетифор (Астрябскі в Полянах) і Никифор (укр.); Никон (укр.); Олексійко (ЗЛ) і (укр.); Олимпій; Онисим (укр.); Онуфри (ЗЛ), Нуфрій (ЗЛ), Онуфер, Онуфрій (укр.) і Онцьо; Орести (ЗЛ); Панфіл (укр.) і Памфіл (укр.); Панфутій, Панхутій і Пафнутій (укр.); Патрик, Патрикій (укр.) і Патрикей (укр.); Пимен, Пимін (укр.) і Пимон (укр.); Плятон і Платон (укр.); Полієвкт (укр.); Полікар (ЗЛ); Полінар (ЗЛ), Поліян (ЗЛ) і Аполинарій; Політа (ЗЛ), Іполит (укр.) і Іполіт; Порфир (ЗЛ) і (укр.), Фірій, Порфирій (укр.) і Порферий; Прохор (укр.) і Прохір; Ростислав (укр.); Сава (укр.) і Савка (укр.); Савель і Савелій (укр.); Самель (ЗЛ) і Самійло (укр.); Сафон (ЗЛ); Святослав (укр.); Себастян, Севастян (укр.) і Севастіян; Северин (укр.); Северян (укр.); Севестор (ЗЛ) і Сивестер; Серафим (укр.); Сервій; Сергій (укр.); Софрон (укр.), Сафрон (ЗЛ) і Шафрон (ЗЛ); Тадей (укр.) і Фадей (укр.); Талалей; Тарас (укр.); Таціян і Тацян; Творимир (укр.) - Мерена в Полянах; Теоктист (укр.); Теофан (укр.); Тофіль (ЗЛ), Теофіль і Теофілій; Терентий, Терентій (укр.) і Тероній; Тимко (укр.), Тімко (ЗЛ), Тимотей, Тимофій (укр.) і Тимофтій; Тимон (укр.); Тихон (укр.), Тихін (укр.) і Тишко (укр.); Тит (укр.), Тита (ЗЛ) і Титус; Трифон (укр.) і Трухан - мій предок; Трофан (ЗЛ); Трохим (укр.) і Трофим; Улік (ЗЛ) – Криницкі зо Солотвин; Ферапонт (укр.); Филимон (укр.) і Філимон; Фильо, Фільо і Фельо (ЗЛ); Флегонт (укр.); Фотій (укр.); Харитон (укр.); Харлам (укр.); Харлампій, Харламп (укр.); Хризостон; Хрисант (укр.); Юда (укр.); Юрік (тиж назвиско); Юстин (укр.), Устин і Устим (укр.); Якинт.

То не вшитки імена, ридко уживани на Лемківщині, яки носили шлюбни діти, аджеж векшист з них. Взяв-єм їх зо словника: M. Trochanowski, Słownik polsko-zachodniołemkowski Słownyk polsko-zachidn'olemkiwski, Przemyśl 2019. В словнику тим нема лем невеличкой части тих імен, котру взяв-єм з неопублікуваного доповніня до того словника. Мам іщи пару імен в «чекальні». Не подаю їх, бо можут бити неправильно записанима в ментрикальних книгах. Некотри з вимінених жиночих і мужеских імен не сут ридко уживани, лем їх лемківски варіянти.

Во вимінениим на початку той статї Словнику власних імен людей, зостарили і ридко уживани імена то невелька част вшитких імен, около 20 %, а гнеска по роках ся здає, же то векшист з них. Загалом жиночи імена то неціла третина вшитких імен в тим словнику, а серед зостарилих і ридко уживаних імен, жиночи то неціла єдна пята. Мужеских імен єст веце бо частіжше мужчини з іменами сут в Біблиї і веце єст їх серед церковних сьвятих. ●

Лемківска Ватра в Ждині
Łemkowska Watra w Zdyni
17–19.07.2026

eprasa.pl 7f0f90a3aa

ЗАЯВА

Чотири роки повномасштабной війни

24 лютого 2022 рока зачався новий розділ в війні, яку російский ворог розгорнув в 2014 році проти України і кожной країни, яка сповідує демократични цінности. Без останні штирі роки ствердилося наше переконаня о тім, же солідарність, людяність і любов до ближнього то не лем порожни слова.
Жителі Польщи (в тому числі наша лемківска громада) до гнеска активно діют на ниві допомоги біженцям, полоненим чи воякам на фронті.
Просиме Вас о подальшу допомогу і підтримку для воюючой України. Перемога буде!

Головна управа Об'єднання лемків

Бл. пам'яті Мирослава Фелікс
(1946 – 2026)

З глибоким жалем та сумом повідомляємо вам, що 30 січня 2026 року померла Мирослава Фелікс, з дому Євусяк, народжена 8 листопада 1946 року.

Пані Мирослава була героїнею фільму «Вишиванка», створеного Об'єднанням лемків у рамках серії «Лемки це ми», у якому вона засвідчила своє життя, ідентичність та відданість своїй лемківській спадщині.
Випускниця Економічного технікуму в Горлицях, вона багато років працювала головним бухгалтером Надлісництва в Лоси, визнана як надійна, відповідальна та віддана людина. Вона була мешканкою Лося; тісно пов'язана з місцевою громадою, греко-католичка, була вірною традиціям і цінностям, засвоєним у родинному домі.
Її смерть – болісна втрата для її родини, близьких та всієї лемківської громади. Ми пам'ятатимемо її як скромну, добру людину, глибоко вкорінену в культурі, частиною та свідком якої вона була.
Висловлюємо щирі співчуття її родині та близьким.

Головна управа Об'єднання лемків

ОГОЛОШЕННЯ

Стрічи з Лемківщином

Тим разом перенесеме ся до сьвіта давних звичаїв на подію «Кстини на Лемківщині», презентувани в формі видовиска ансамбльом «Лемківский перстеник».
День: **14 березня 2026 р. (субота).**
Година: **17.00.**
Місце: **Центр культури ім. Богдана Ігоря Антонича в Горлицях, Пл. Двориско 5.**
Видовище: **ансамбль «Лемківский перстеник».**
Запрашаме вшитких прихильників народной культури, традиції, як і тих, котри хочут ближше пізнати спадщину Лемківщини.
Вступ безплатний.

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Михайло Колач

народився 6 лютого 1932 року в селі Гаї біля Перемишля в родині Івана Колача і Єви з дому Базилевич. В Гаях пройшло бідне, але щасливе дитинство Михайла.

У 1947 році під час акції «Вісла» маму і трьох братів переселено на Мазури у село Врублі, ґміна Бані-Мазурські. У 1951 році він пройшов обов'язкову військову службу в Щеціні. А після повернення з війська активно включився в життя української громади. Став одним з перших членів УСКТ та українського хору в Банях-Мазурських.

В лютому 1956-го одружився з Марією з дому Коляса, вони щасливо дочекалися двох дітей: Мирослава і Дарію. Закінчив економічний технікум і почав роботу у ґмінній спілці «Самодопомога селян».

Проте все йшло до того, щоби повернутися на рідні землі, тож у 1978-му вдається Михайлові з родиною переїхати до Перемишля. Тут спільно з дітьми він збудував дім і став активним парафіянином місцевої греко-католицької парафії. Був членом Спілки політв'язнів і репресованих. Підтримував фінансово ремонт Народного дому. Допомагав також фінансово церкві, а від початку повномасштабного вторгнення підтримував ЗСУ. Постійно передплачував «Наше слово», розуміючи вагомість українського слова у підтримці свідомості нашого суспільства.

Життєвий шлях Михайла Колача обірвався 22 січня 2026 року.

Щиро дякуємо архієпископу і митрополиту Перемисько-Варшавському, владиці Євгену Поповичу за очолення похоронної божественної літургії та священникам: пароху протосинкелу митрату о. Богдану Степану, канцлеру о. Михайлу Костецькому, о. Христофору Блажеєвському – за молитву і підтримку.

Дякуємо усім, хто прийшов помолитися і провести Михайла в останню дорогу.

Жінка Марія і син Мирослав

З глибоким смутком прощаємося з

Андрієм Ожеховським

– людиною, яка десятиліттями тримала громаду разом і була її тихим, але міцним стрижнем. Він умів об'єднувати, надихати й нагадувати, що спільна культура та пам'ять роблять нас сильнішими.

Його праця для Лелькова і української спільноти загалом залишиться у справах і людських серцях.

Висловлюємо щирі співчуття

дружині та всім, кому він був дорогим.

Нехай пам'ять про нього живе у добрих спогадах і продовженні справ, яким він служив.

Управа Ольштинського відділу
Об'єднання українців у Польщі

З глибоким жалем і смутком
сприйняли ми звістку про відхід у вічність

Андрія Ожеховського

довголітнього голови лельковського гуртка
Об'єднання українців у Польщі,
провідника місцевої громади
у складний і бурхливий період її історії.

Покійний був багаторічним співорганізатором легендарної Ватри в Ґлембоцьку, співзасновником української церкви в Лелькові, відданим і щирим патріотом, зразком громадянської постави для молодших поколінь. Завжди активний і послідовний, Він до кінця залишався вірним українській справі та служінню громаді.

Висловлюємо щирі співчуття

Дружині, близьким
і всій українській спільноті Лелькова.

Нехай Господь прийме Його душу та винагородить за все добро, вчинене на землі.

Управа Поморського відділу
Об'єднання українців у Польщі

З глибоким сумом повідомляємо,
що на 92-му році життя помер довголітній лідер
української громади ґміни Лельково

Андрій Ожеховський

Народився у селі Зарадава Ярославського повіту, а в рамах операції «Вісла» був депортований у село Дембовєц Бранєвського повіту. У 1958 році одружився з Анною Ходань і поселився у Лелькові.

Пан Андрій об'єднував величезну українську громаду Лельківщини. Десятиліттями був головою місцевого гуртка УСКТ, а згодом ОУП.

Покійний мав велику пошану та авторитет серед місцевої громади, як української, так і польської. Його пристрастю було записувати власні спогади про часи операції «Вісла» та перші важкі роки життя на «повернених землях». Опублікував книжку на цю тему – «Їду до Пруссії». Був важливим джерелом інформації для українських та польських істориків.

Серед його вагомих досягнень – отримання дозволу та організація будівництва церкви в Лелькові. Також він роками влаштовував масштабний захід «Ґлембоцка ватра» та організував реконструкцію цвинтаря в Молодичах.

Висловлюємо щирі співчуття дружині Анні
та всій родині Покійного.

Пані Ганю, ми всі сповнені захопленням та вдячністю за вашу багаторічну, повну любові турботу за вашого чоловіка.

Вічна Йому пам'ять.

Ельблонзький відділ ОУП
та гурток ОУП в Лелькові

eprasa.pl 7f0f90a3aa

Об'єднання українців у Польщі, Об'єднання лемків, управи гуртків в Ґожові та Любуський музей ім. Яна Декерта в Ґожові запрошують до участі в 53-му Загальнопольському конкурсі писанок ім. Михайла Ковальського.

Писанки, найменше п'ять зварених «на твердо» або видмушок, добре запаковані (найкраще в призначених до торгівлі тектурових коробках), просимо надсилати до 16.03.2026 за адресою:
Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta «Spichlerz», ul. Fabryczna 1, 66-400 Gorzów Wielkopolski
з дописком «konkurs pisanek».
Пакет просимо позначити написом «ostrożnie szkło».
В середину просимо покласти картку, на якій буде ім'я, прізвище, адреса, вік автора та інформація про регіон походження використаних писанкарських узорів. Нагороджені писанки експонуватимуть на виставці в Любуському музеї ім. Яна Декерта, відкриття якої відбудеться 29.03.2026.
Публічне завдання співфінансується з бюджету міста Ґожова-Великопольського

1,5 % на Українську школу в Бартошицях

Звертаємося зі щирим проханням до людей доброї волі, яким небайдужий розвиток українського шкільництва в Польщі, перерахувати 1,5 % прибуткового податку за 2025 рік.
Ваша допомога є надзвичайно важливою для реалізації навчально-виховних завдань Української школи в Бартошицях, а також для проведення заходів, спрямованих на розвиток і збереження української національної ідентичності.
Саме завдяки вашій підтримці наші художні колективи мають змогу брати участь, зокрема, у дитячих фестивалях у Кошаліні та Ельблонзі, культурних оглядах в Ольштині, українознавчих екскурсіях і багатьох інших заходах, популяризуючи українську культуру.
Щиро дякуємо ВАМ за дотеперішню підтримку.
Під час подання податкової декларації у відповідному пункті щодо перерахування 1,5 % податку просимо вказати такі дані:
Stowarzyszenie «Kałyna» **KRS: 0000208516**

Любомира Тхір, директорка
Початкової школи № 8 ім. Лесі Українки
з українською мовою навчання в Бартошицях,
управа Товариства «Калина»

Шановні батьки, вчителі та друзі Комплексу загальноосвітніх шкіл № 2 ім. Маркіяна Шашкевича в Перемишлі

Розраховуючи доходи за 2025 рік, кожен з Вас може передати 1,5% податку на громадські організації. Щоб підтримати нашу школу, будь ласка, заповніть форму PIT і вкажіть:
номер KRS: **0000207472**
cel szczegółowy: **99890**
Перерахування 1,5% податку жодним чином не обтяжує платника податків.
Ми розраховуємо на Вашу доброзичливість!
Гарантуємо, що отримані кошти будуть повністю використані на потреби дітей і школи.
Дякуємо Вам!

Наше Слово **Adres:** Redakcja "Nasze Słowo", ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa, tel.: **biuro redakcji** – tel./fax 22 677-88-10 / +48 661-420-649, redaktor naczelny – 22 677-88-11, sekretarz redakcji – 22 677-84-46, redakcja – 22 677-84-45. **E-mail:** redakcja@nasze-slowo.pl, prenumerata@nasze-slowo.pl, ogloszenia@nasze-slowo.pl Internet: www.nasze-slowo.pl **Kolegium Redakcyjne:** Piotr Tyma, Paweł Łoza, Tetiana Daniuczenko, Anastazja Krawczuk. **Zespół redakcyjny: pełniący obowiązki redaktora naczelnego** – Paweł Łoza, **sekretarz** – Tetiana Daniuczenko, **redaktorzy** – Igor Szczerba (Warszawa), Anna Winnicka (Koszalin), Grzegorz Spodarek (Kętrzyn), redaktor stylistyczny – Anna Russu, redaktor techniczny – Olga Michaluk, **biuro redakcji** – Katarzyna Stepan. **Współpracownicy:** Anastazja Krawczuk (Warszawa), Stefan Migus (Olsztyn), Piotr Andrusieczko (Kijów), Ludmiła Łabowicz (Białystok), Olena Humeniuk (Kijów), Daryna Popil (Warszawa), Władysław Graban (Krynica Zdrój), Piotr Wirchniański (Gładyszów).
Wydawca: Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7 03-614 Warszawa, tel.: 22 679-96-77 (sekretariat), E-mail: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl Internet: http://ukraincy.org.pl **Fotoskład:** Redakcja „Nasze Słowo" **Druk:** Drukarnia „Efekt". Nakład 1400 egz. Pismo dofinansowano ze środków budżetu państwa Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa.
Konto bankowe dla wpłat w PLN: 47 1160 2202 0000 0000 5515 6292
Konto bankowe dla wpłat w EURO, CAD: IBAN: PL47 1160 2202 0000 0000 5515 6292 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa,
Konto bankowe dla wpłat tylko w USD: IBAN: PL20 1160 2202 0000 0000 5515 6196 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa.

Poglądy autorów publikacji nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji. Za wiarygodność faktów odpowiadają autorzy. Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania i zmiany tytułów. Koresponduje z czytelnikami tylko na łamach tygodnika. Rozpowszechnianie materiałów z „Naszego Słowa" wyłącznie za zgodą redakcji. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

„Nasze Słowo" dostępne jest w oddziałach Poczty Polskiej, w wybranych EMPiK-ach oraz w wydaniu internetowym www.eprasa.pl/news/nasze-slowo.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Статті виражають точку зору авторів і не можуть уособлювати офіційну позицію Міністра внутрішніх справ та адміністрації.

eprasa.pl 7f0f90a3aa

eprasa.pl 7f0f90a3aa